

Carrer Portal Nou, 7 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

UN ATARDECER EN LA TOSCANA

Dolce Fine Giornata

Polònia, 2019

Direcció i guió: Jacek Borcuch

Intèrprets: Krystyna Janda, Antonio

Catania, Lorenzo de Moor,

Robin Renucci, Vincent Riotta

Durada: 92 min

Gènere: drama

Idioma: italià, polac, francès

Data d'estrena: 21/06/2019

L'Europa en què vivim

Després d'haver debutat al cinema l'any 1976 amb "L'home de marbre", on hi encarna una directora de cinema novell que indaga sobre un heroi de la Polònia comunista, Krystyna Janda va interpretar cinc anys més tard a "L'home de ferro" l'esposa d'un sindicalista que impulsa una vaga a les drassanes de Gdansk. Els dos films van ser dirigits per Andrzej Wajda, que en el segon fa un al·legat a favor de la lluita del sindicat Solidaritat en contra de l'estat comunista que va reaccionar amb la Llei Marcial del govern del general Jaruzelski. Interpretada per Krystyna Janda, la protagonista de "Un atardecer en la Toscana" (el títol original de la qual és "Dolce Fine Giornata", més bonic, però, a parer de la distribuïdora de la pel·lícula a l'estat espanyol, suposadament menys comercial) és una poeta polonesa (anomenada Maria Linde) que va decidir quedar-se a la Toscana, on aleshores hi passava uns dies, quan va decretar-se la Llei Marcial del 1981. Tal com diu en un discurs durant un acte d'homenatge a l'Ajuntament de Volterra, va enamorar-se d'Europa en reconèixer-la com la pàtria de la Raó i de la Llibertat. Resulta curiós que la poeta parli d'Europa com si Polònia no en formés part. Potser hem de suposar que creu que, durant el període comunista, el seu país estava exclòs de l'Europa de la Raó i la Llibertat sense que estigui gens clar que ara hi pertany. Tanmateix, allò que posa en qüestió la poeta és que Europa continuï sent la pàtria de la Raó i la Llibertat mentre s'hi escampa la por que fa ser racista i, com ara a Itàlia, hi ha camps de refugiats finançats pel govern i controlats per la màfia. És així que Maria Linde, festejada per haver obtingut el Premi Nobel de Literatura, es farà portadora d'una veritat incòmoda que la du a una exclusió social fins arribar a un desenllaç simbòlic que no revelarem. El cas és que, en el seu discurs, la poeta fa referència a un acte terrorista (imaginari en la mesura que la ficció fa que tingui lloc a Roma, però semblant a tants que s'han produït realment per part del jihadisme) afirmant que

costa imaginar una "obra d'art" més potent. Reconeix que els escriptors, els artistes, no poden fer res davant del poder de la destrucció. I lamenta que la resposta de l'Europa actual siguin els camps de refugiats, la inacció de la burocràcia, la tolerància superficial, l'ajut humanitari per calmar la mala consciència.

De fet, podria dir-se que el tema de la pel·lícula, dirigida pel polonès Jacek Borcuch, és Europa i d'aquí la identitat europea en crisi amb les pors que es propaguen. És així des del moment en què un policia arriba a una festa a casa de la poeta per advertir del fet que s'han escapat uns refugiats d'un camp. Tanmateix, el tema no s'anuncia clarament fins que, a la meitat del film, Maria Linde fa el discurs que canvia la seva vida. Fins aleshores ella mateixa sembla viure al marge de la qüestió, de manera que la narració la mostra lliurada a una certa superficialitat, que fa que fins costi veure-la com a poeta, amb una actitud altiva que la fa displicent: sembla saber-ho tot; maneja un "Porsche" durant trajectes amenitzats amb cançons de Mina; manté una actitud distant respecte el seu marit, al qual retreu que sigui un home amb sabatilles silents, i la seva filla, poruga i conservadora; sembla cofoia de tenir com amant un egipci molt més jove que ella. L'acció terrorista, però, colpeja la seva consciència i fa que parli sense mirar les conseqüències. La intolerància social, que també du a destruir la taverna que regeix el jove egipci com si aquest hagués de pagar pel fet de ser àrab, és implacable amb la poeta. Maria Linde vol fer pensar, però ningú no vol pensar. En tot cas, és clar que la pel·lícula vol que pensem sobre la deriva de l'Europa en què vivim.

Imma Merino Serrat

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona